

یکشنبه 23 اردیبهشت 1397-26 شعبان 1439-13 می 2018

انحصار چاپ اسکناس در ایران توسط بانک ملی ایران (1309 ش)

انحصار چاپ اسکناس در ایران توسط بانک ملی ایران (1309 ش)

کشور فرانسه برای اولین بار پس از انقلاب کبیر خود، پول کاغذی را رواج داد. در ایران تا سال 1268 ش که بانک شاهنشاهی تشکیل شد، پول رایج کشور، مسکوک طلا و نقره بود. در آن سال نشر اسکناس در سراسر ایران منحصراً به بانک شاهنشاهی وابسته به انگلیس تعلق گرفت. دو سال بعد، اسکناس جدید بانک با سرلوحه فارسی و علامت شیر و خورشید و عکس ناصرالدین شاه قاجار و ذکر ارزش آن منتشر شد. مجموعاً بانک شاهنشاهی، چهل سال در ایران اسکناس منتشر کرد تا این که در 23 اردیبهشت 1309 ش، حق انتشار اسکناس از آن بانک سلب و در مقابل دوپست هزار لیره انگلیس، به بانک ملی ایران واگذار گردید. اسکناس‌ها؛ بانک ملی در سال 1310 ش منتشر شد و تا سال 1330؛ ها، رایج بود.

تهیه و تنظیم اولین آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی در ایران (1330 ش)

آیین‌نامه رانندگی مجموعه قوانین و مقررات رانندگی است که هر راننده ای باید آن را مطالعه و در زمان رانندگی رعایت کند. متقاضیان دریافت گواهینامه رانندگی، باید قبل از امتحان عملی در آزمونی که معمولاً کتبی برگزار می‌شود، به پرسش‌هایی که از این آیین‌نامه طرح شده اند پاسخ دهند. در اردیبهشت ماه سال 1390 مجلس شورای اسلامی قانون جدید راهنمایی و رانندگی را به تصویب رساند. در این طرح مقررات سختی برای کنترل تردد کلیه وسایل نقلیه در سطح کشور در نظر گرفته شده است.

لغو نهایی کاپیتولاسیون در ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی (1358 ش)

کاپیتولاسیون عبارت است از وضع ناشی از قراردادهایی که دولت‌ها؛ زورمند و استعمارگر، خاصه در قرن نوزدهم به دول ضعیف تحمیل می‌کردند. به موجب آن قراردادهای، اتباع دولت‌ها؛ استعماری، پس از ورود به قلمرو دولت ناتوان، تحت حاکمیت دادگاه‌ها؛ دولت متبوع خود باقی می‌مانند و محاکم دولت ضعیف، حق محاکمه آنها را نداشتند. این قانون خفت بار پس از امضای عهدنامه ترکمنچای بین ایران و روسیه در زمان فتحعلی شاه قاجار اجرا شد و پس از مدتی کشورهای استعماری اسپانیا، فرانسه، آمریکا، انگلستان، آلمان، ایتالیا و چند کشور دیگر از جمله دولت عثمانی از ایران حق کاپیتولاسیون را به دست آوردند. کاپیتولاسیون موجب برتری و تقدم اتباع خارجی بر کشور می‌شد و باعث می‌گردید که رجال مملکت را به بیگانگان و قدرت قضایی و سیاسی آنان سوق دهد. در سایه این قانون ننگین، بیگانگان هرچه می‌خواستند به ایران وارد و یا از ایران خارج می‌کردند. این قانون، اصل حاکمیت و استقلال کشور را متزلزل می‌ساخت و به قوانین خارجی، اعتبار برون مرزی می‌بخشید. کاپیتولاسیون که در واقع از الحاق ماده واحده؛ ای به قرارداد وین - مصونیت اتباع سیاسی - به وجود می‌آید، به صورتی نیمه مخفی، ابتدا در مجلس سنا و سپس در 21 مهرماه 1343 شمسی در مجلس شورای ملی به تصویب رسید. امام خمینی(ره) در برابر این قانون ننگ؛ اور و خفت؛ بار، عکس؛ العمل سختی نشان دادند و در تاریخ 4 آبان 1343 شمسی سخنرانی مهمی ایراد نمودند. سخنان حضرت امام، طوفانی عظیم در جامعه به پا کرد که رژیم انتظار آن را نداشت. لذا آن حضرت را در سیزدهم آبان همان سال دستگیر و به ترکیه تبعید کردند. سرانجام در ادامه مبارزات امام امت و امت امام، سه ماه پس از پیروزی انقلاب، به پیشنهاد هیئت وزیران و تصویب شورای انقلاب اسلامی، در بیست و سوم اردیبهشت ماه سال 1358 ش حق کاپیتولاسیون و امتیازات و ملحقات آن برای همیشه و به طور نهایی لغو شد.

وفات "ابن فصیح" از فقهای حنفی مذهب (755 ق)

ابن فصیح، ابوطالب فخرالدین احمد بن علی بن احمد همدانی کوفی (۶۸۰-۲۶ شعبان ۷۵۵ ق / ۱۲۸۱-۱۵ سپتامبر ۱۲۵۴ م)، فقیه حنفی، شاعر و ادیب سده هشتم هجری بود. به سبب اقامت و تدریس در شهرهای بغداد و دمشق، او را بغدادی و دمشقی نیز خوانده‌اند. ابن فصیح در کوفه دیده به جهان گشود و در همان جا به آموختن فقه و ادبیات پرداخت و قرائت هفت؛ گانه را نزد ابن صباغ و علی بن سعد دیوانی آموخت. در بغداد از ابن عبدالحق، ابن دوالیبی و ابن صباغ حدیث شنید و اسماعیل بن طبال و دیگران به او اجازه روایت دادند. وی در عراق مدتی در آرامگاه ابوحنیفه به تدریس اشتغال داشت، سپس به دمشق رفت. در آن جا مورد تفقد و اکرام طنبغا امیر شام قرار گرفت و به افتاء، مناظره و تدریس در مدارس قصابین و ریحانیه پرداخت و در ۷۵۰ ق / ۱۳۴۹ م به حج رفت. از شاگردان ابن فصیح می‌توان ابن وهبان و ابن ادمی را نام برد. وی شعر نیز می‌سرود و بسیاری از موضوعات و کتب فقهی را به نظم درآورد. پاره‌هایی از اشعار وی به صورت پراکنده در منابع آمده است. مرگ ابن فصیح در دمشق و بیست و ششمین روز از شعبان المعظم سال ۷۵۵ ق اتفاق افتاد. برخی از آثار ابن فصیح به شرح زیر به صورت خطی در کتابخانه‌ها؛ موجود است: ۱. "حل الرموز"، قصیده؛ ای است لامیه در قرائات سبع

تولد "مارتین لوتر" مؤسس فرقه پروتستان (1483م)

مارتین لوتر، در 13 مه 1483م در شهر ایزلین آلمان به دنیا آمد. وی در ابتدا به تحصیل فلسفه، حقوق، ادبیات و موسیقی پرداخت و سپس استاد علوم مذهبی گردید. وی در سال 1517م؛ های جوانی به دلیل سوء اختلافات بین مقامات کلیسا بر برخی از اعمال ارباب کلیسا ایراد گرفت. آغاز قیام لوتر بر ضد کلیسای کاتولیک و استبداد مذهبی، بر سر مسئله آموزش گناهان از طرف کشیشان و پاپ بود. رؤسای کلیسا به دلخواه اشخاص را از کلیسا اخراج یا تکفیر می‌کردند و سپس برای آموزش گناهان و ورود مجدد به کلیسا، گناهان آنان را با پول می‌خریدند. اما آن‌ها چه لوتر را بر ضد این اوضاع برانگیخت، اقدام مسئولین کلیسا در فروش رسمی آموزش‌ها؛ نام‌ها بود. لوتر در این زمان علی‌رغم مخالفت پاپ، انجیل را به زبان آلمانی ترجمه کرد و در اندک مدتی طرفداران فراوانی پیدا کرد. با قیام لوتر، طلسم تعصب مذهبی و استیلاطلبی و استبداد کاتولیکی قرون وسطی در هم شکست و مذهبی نو با نام پروتستان شکل گرفت. پروتست به معنی اعتراض در ابتدا با انگیزه اصلاح کلیسای کاتولیک آغاز شد و با مقاومت کلیسای کاتولیک در برابر هرگونه اصلاح، این جنبش به طور مستقل دارای اصول و مبانی خاص خود شد. لوتر معتقد بود که یگانه چیزی که در مسیحیت معتبر است کتاب مقدس می‌باشد از این رو، هیچ‌گونه حجّتی برای مقام پاپی، شوراها یا آرای صاحبان کلیسا و قدّيسان قائل نبود. از دیدگاه پروتستان، هر مسیحی می‌تواند پیام کتاب مقدس را به وجدان شخصی خود دریابد و نجات و رستگاری شخص تنها از طریق فیض الهی و در ضمن ایمان، پدید می‌آید. از جمله ویژگی‌های اخلاق و تفکر پروتستانی، خردگرایی، تاکید بر آزادی فردی، تساهل و مدارا، تکیه بر تولید و گسترش ثروت، عبادت دانستن کار، موهبت الهی دانستن ثروت و پسندیده دانستن آن را می‌توان برشمرد. پروتستان در طی سال‌های حیات خود به چندین فرقه تقسیم شد و در کشورهای آلمان، اسکاندیناوی، بریتانیای کبیر، فرانسه، سوئیس و مجارستان، طرفداران بیشتری یافت. رهبر پروتستان‌ها، در اواخر عمر دچار بیماری شد و سرانجام در 12 ژوئیه 1546م در 71 سالگی درگذشت.

نظیر قصیده شاطیبه که در آن به نام قراء تصریح شده است. ۲. "مستحسن الطرائق فی نظم کنز الدقائق"، چنان‌که از نامش پیداست، همان کتاب "کنز الدقائق نسفی" است در فقه که ابن فصیح آن را به نظم درآورده، این منظومه توسط نورالدین علی بن غانم مقدسی با نام اوضح رمز علی نظم الکنز شرح شده است. ۳. "نظم منارالانوار"، همان "منارالانوار نسفی" است در اصول فقه که در ۹۰۳ بیت به نظم درآمده و نسخه‌ای از آن در مکتبه‌العربیة دمشق موجود است.